

Regioverkenning Wonen en Zorg in de gemeente Ommen.

Uitkomsten en conclusies enquête onder inwonersgroep van 65 tot 70 jaar.

Uitgevoerd In de periode oktober-november 2021, onder de titel:

Woon- en zorgwensen voor nu en later van (toekomstige) senioren in de gemeente Ommen.

Aanleiding onderzoek en enquête

Als gevolg van alle veranderingen in de zorg, moeten wij vaker langer zelfstandig thuis blijven wonen. Hierover gaan de meeste mensen pas nadenken wanneer ze door hun gezondheid worden gedwongen. Om zo lang als mogelijk comfortabel en zelfstandig thuis te blijven wonen, is het belangrijk om als (toekomstige) senior nú al na te denken over verbeteringen en aanpassingen in en om de woning en de woonomgeving. Daarnaast is er ook een groot tekort aan woningen en andere voor senioren geschikte woonvormen.

Om langer zelfstandig wonen voor meer mensen mogelijk te maken, is een verdere omslag nodig in het denken en doen van inwoners, de gemeente Ommen en organisaties die betrokken zijn bij de ouder wordende inwoner. Inwoners zullen tijdig moeten nadenken over hoe ze willen en kunnen wonen als ze op hogere leeftijd mogelijk tegen beperkingen aanlopen.

Doelstelling onderzoek

Het doel van dit project is inzicht en bewustwording te bevorderen bij jong en oud van veranderingen over wonen, zorg en welzijn. Met dit onderzoek hebben wij beoogd informatie op te halen bij de (toekomstige) senior over wat er leeft en speelt op het gebied van wonen, zorg en welzijn én hierover met elkaar het gesprek aangaan.

Opzet onderzoek Regioverkenning Wonen en Zorg

Het kwantitatieve onderzoek

Circa 1266 inwoners in de leeftijd van 65 tot 70 jaar uit de gemeente Ommen hebben de uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan het onderzoek en een (online) vragenlijst in te vullen.

De opbrengst van de ingevulde enquête is 17,6 %.

In totaal hebben 361 personen de enquête bezocht en zijn 222 antwoorden afgewerkt. Het totale succespercentage van de afgewerkte antwoorden is 61,5%.

De conclusies en aanbevelingen uit dit onderzoek zijn richtinggevend en niet representatief voor de gehele inwonersgroep die een uitnodiging heeft ontvangen voor dit onderzoek.

Het kwalitatieve onderzoek

De bijeenkomst waar we de uitkomsten van het onderzoek willen bespreken en met de geënquêteerden en geïnteresseerden de verdieping in willen gaan en tot een praktische aanpak willen komen hebben we uit moeten stellen. Het onderzoek is uitgevoerd terwijl de coronapandemie nog voortduurde. Derhalve kon er geen fysieke bijeenkomst plaatsvinden en de uitkomsten niet gedeeld worden. We verwachten dat er uit de fysieke bijeenkomst meer aanbevelingen komen die meegenomen zullen worden in de analyse.

Landelijke cijfers en ontwikkelingen

Vergrijzing

65-75 jaar neemt toe met 250.000 naar 1.972.000 in 2040

75-85 jaar neemt toe met 500.000 naar 1.251.000 in 2040

85+ neemt toe met 210.000 naar 578.000 in 2040

Alleenstaande ouderen

Stijgt van 920.000 naar 1.700.000 in 2040

Wonen nabij voorzieningen

Nabij voorzieningen wonen 1.300.000 ouderen

Niet nabij voorzieningen neemt toe met 700.000 naar 2.500.000

Kosten gezondheidszorg

Zonder wijziging van beleid en organisatie stijgen de gezondheidskosten van € 5.500,00 in 2020 naar € 11.000,00 in 2040 (*Berekening van RIVM*).

Personeelstekort Gezondheidszorg

Het tekort loopt op van 40.000 in 2020 naar 350.000 in 2040.

Cijfers en ontwikkelingen Ommen

Het procentuele aandeel van 25-65 jaar daalt van 42% naar 32% in 2040.

Het procentuele aandeel van 65-plussers stijgt van 32% naar 42% in 2040

Aantal inwoners met dementie

Inwoners met dementie in 2020:	330
Dit aantal stijgt in 2050 naar:	780
Waarvan in verpleeghuis	van 100 naar 235
Waarvan thuis	van 230 naar 545

Conclusies uit het onderzoek Regioverkenning Wonen en Zorg in de gemeente Ommen

Wonen en woonomgeving

- Tevredenheid over woonsituatie

Uit de reacties kunnen we opmaken dat een ruime meerderheid (83,8%) tevreden is over de woonsituatie.

De groep die minder tevreden is geeft als argumenten hiervoor de hoogte van de huur, de te grote woning, te veel tuinonderhoud en de niet-energie zuinige woning.

- Koopwoningen of huurwoning

Een ruime meerderheid (88,7%) heeft een koopwoning, waarvan de meeste woningen een WOZ-waarde hebben boven € 280.000, -. Een voorzichtige conclusie is dat de meeste mensen die de enquête in hebben gevuld tot de hogere-inkomensgroep behoren.

- Bereikbaarheid voorzieningen

Inwoners van de gemeente Ommen vinden voorzieningen zoals een supermarkt en gezondheidscentrum erg belangrijk en bereiken deze het liefst op loopafstand. Ook een ontmoetingscentrum, groen in de buurt en openbaar vervoer worden als zeer wenselijk aangegeven.

- Toekomstbestendig wonen

De meeste mensen geven aan voorzieningen zoals hulp in de huishouding, praktische hulp en aanpassingen in de woning nodig te hebben om in de huidige woning te kunnen blijven wonen. Een hele kleine groep maakt gebruik van Domotica.

Een grootste groep geeft aan dat het financiële kostenplaatje meespeelt in de overweging om de woning levensloopbestendig te maken.

Bij de vraag waar de voorkeur ligt voor een andere woonvorm neigt de grootste groep naar Hofjes voor ouderen of een aanleunwoning, vrijstaand of geschakeld en bij voorkeur in een dorpsse omgeving of in het centrum van de stad.

Opmerkingen als prioriteit geven aan meer betaalbare woningen en appartementen, zowel koop als huur, voor senioren wordt breed gedeeld. Alsmede de vraag om meer voorzieningen in huis en wonen/ zorg op maat.

Zorg en welzijn

- Mantelzorg

Uit de respons kan opgemaakt worden dat er nagenoeg geen mantelzorg ontvangen wordt door de doelgroep in de gemeente Ommen.

De mensen die wel mantelzorg ontvangen krijgen dit van hun partner of familie.

- Bewustwording/ nadenken over het thema wonen en zorg

Opvallend is dat de grootste groep aangeeft over 5 jaar of later actie te moeten ondernemen om zelfstandig te kunnen blijven wonen. De grootste categorie valt in de leeftijd tussen 64 en 69 jaar. Zet je dit naast elkaar dan mag geconcludeerd worden dat men zich (nog) niet bezighoudt met het thema wonen en zorg of zich niet bewust is van de toekomstscenario's op dit gebied.

- Van betekenis zijn

Uit de respons blijkt dat men de eigen buurt of woonomgeving erg belang vindt. En dat de bereidheid om iets te (kunnen/ willen) betekenen voor anderen in eigen buurt of omgeving groot is. Dit varieert van gezelschap, vervoer tot praktische hulp.

Frans Bouwers, PCOB Ommen

Irma Hegeman, KBO Overijssel

Projectteam Regioverkenning Wonen en Zorg in de gemeente Ommen

Januari 2022